

Katrine Evelyn Jensens 1. maj-tale

Taler

Katrine Evelyn Jensen
Forbundsformand for
Danmarks
Socialdemokratiske Ungdom

Dato

1. maj 2022

“Unge på kanten. Udsatte. Restgruppe. Det bliver vi kaldt. Der er så mange, der har holdninger til, hvordan vi er, hvad vi kan, hvem vi er. Men virkeligheden er, at de kender os ikke.”

Sådan starter Modstrøms nye kampagnevideo. Modstrøm er en forening, der organiserer elever på og omkring FGU-uddannelserne. FGU er den forberedende grunduddannelse, der blev indført i 2017. Den har til formål at forberede unge til at komme videre i uddannelse eller job. Modstrøm har om nogen kendskab til den gruppe af unge, som vi ikke helt ved, hvad vi skal kalde. På akademiker- og politikersprog bliver de kaldt “restgruppen”. Jeg synes, at det er et frygteligt udtryk. For sandheden er, at den gruppe af ca. 45.000 unge mellem 15-25 år, der i dag står uden for uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet, kan så meget mere. Det er mere korrekt at betegne dem som “potentialegruppen”. For det er det, de her unge er. Unge med så meget uforløst potentiale.

Min egen lillebror var en af dem.

Min lillebror Nichlas kan både krydse kasserne Anbragt barn, Ordblind og ADHD-diagnose af. Hver af disse faktorer kunne alene have gjort, at han aldrig havde fået chancen for at få en uddannelse eller et arbejde. Men det fik han.

Nichlas har boet i vores familie, siden han var 3 måneder gammel. Han er altså ikke min lillebror af kød eller blod, men når man har delt hjem i 18 år, er man bror og søster, om man så deler gener eller ej.

Nichlas har heldigvis haft en god og tryk barndom med ressourcestærke

plejeforældre. Det er desværre ikke alle anbragte børn forundt. Hans ADHD og ordblindhed er blevet tacklet på fornuftig vis. Begge mine forældre er også uddannet socialpædagoger, så de har haft gode forudsætninger for at håndtere Nichlas' udviklingsforstyrrelse og indlæringsvanskeligheder. Han bestod på flot vis grundskolens afgangseksamen trods sine udfordringer. Det er bestemt ikke alle, der gør det. Faktisk er det kun 37% af alle unge med ADHD, der består 9.klasses afgangseksamen. Endnu værre står det til for anbragte unge - kun 1/3 af alle anbragte unge får afgangseksamenen. Nichlas er altså en af de få, der har trodset de dårlige odds. Han er solstrålehistorien.

Efter folkeskolen tog Nichlas på grundforløbet som IT-supporter, fordi han altid har elsket at spille computer. Men studiet var for svært, og han kom i stedet på FGU. Det tror jeg på mange måder er det bedste, der er sket for Nichlas. Her fandt han ud af, at han har stor interesse for madlavning - og ovenikøbet er dygtig til det. Han fik desuden et stærkt fællesskab, og han begyndte at engagere sig i foreningen Modstrøm, så han fik en stemme i debatten. I februar i år startede Nichlas så på sin nye læreplads som kokkelev efter at have bestået grundforløbet på kokkeuddannelsen. Det var samtidig med, at jeg selv afsluttede min uddannelse som jurist. For mig var det 10 gange større, at Nichlas bestod sit grundforløb, og hurtigt derefter fik en læreplads. Jeg har aldrig været så stolt. For han har skullet overkomme mange flere forhindringer og negative forventninger end mig.

Dét er nemlig bagsiden af medaljen. Der er utrolig mange mennesker, der kun har negative forventninger til unge som Nichlas. Han er én af dem, der har fået at vide, at han aldrig ville blive til noget. At han er dum, doven og uduelig. At han skal tage sig sammen. Mange mennesker har svært ved at rumme unge som Nichlas og de tillægger deres adfærd som dårlig opdragelse, dovenskab eller dumhed. De har svært ved at forstå de udfordringer unge som Nichlas slås med, og hvad de har af betydning. Det er nok derfor, at 67% af alle voksne med ADHD står uden for arbejdsmarkedet. At tidligere anbragte unge er overrepræsenteret i statistikkerne for kriminalitet, langtidsledighed og selvmord. At kun 14% af alle ordblinde færdiggør en videregående uddannelse. At vi har 45.000 unge i vores samfund, der ikke er i gang med en uddannelse eller i arbejde. Alt dette vidner om, at vi har et samfund, der ikke er gearret til at forstå og rumme alle slags mennesker.

Det skal vi gøre bedre. Vi står i en situation med historisk mangel på

arbejdskraft - særligt faglært arbejdskraft og folk i omsorgssektoren. Det er et kæmpe samfundsøkonomisk potentiale at få alle med i fællesskabet. Men jeg synes heller ikke vi for alvor kan tale os selv for et velfærdssamfund, før vi formår at løfte de unge, der har de sværeste forudsætninger.

Hvordan kommer vi så derhen spørger I mig nok? Pege på 3 ting, der skal rettes op på i vores uddannelsessystem..

Jeg tror det er helt afgørende, at vi får en mere praktisk skoledag. Der er rigtig mange børn, der lærer bedst ved at forstå formålet og ved at få tingene i hænderne. Folkeskolen skal give succesoplevelser til både de børn, der lærer bedst ved at sidde stille og analysere tekster og de børn, der har brug for at vise deres værd med en mere praktisk tilgang. I dag er det bestemt ikke alle børn og unge, der går ud af folkeskolen med succesoplevelser. Tværtimod. Det skal laves om.

Vi skal turde omfordele uddannelseskronerne, så de i højere grad går til de uddannelser, der løfter flest unge. Hvis man kigger på de samlede udgifter til videregående uddannelser, så får universiteterne 53% af pengene. 53%. Erhvervsskolerne får kun 9% og de uddanner endda 4.000 flere om året end universiteterne. Det er desværre helt skævt. For vi ved, at det om nogen er erhvervsuddannelserne, der løfter de unge, der har de sværeste forudsætninger for at tage en uddannelse. Det er erhvervsuddannelserne, der skaber mønsterbryderne.

Vi skal satse mere på FGU. Jeg tror på, at FGU kan være den tredje vej til uddannelse for mange af de unge, der ellers ville ende i statistikken over dem, der hverken er i uddannelse eller arbejde. FGU er desværre stadig voldsomt underfinansieret, og der er mange udfordringer med fyringsrunder og dårlige bygninger. Det skal vi lave om på.

Og en sidste bøn her fra mig. Vi skal alle blive bedre til at rumme mennesker, der er lidt anderledes end os selv. Vi skal blive bedre til at se potentialet i alle slags unge ligegyldigt deres forudsætninger. Til en start kan vi kollektivt blive enige om at stoppe med at kalde nogen for "restgruppen". Ingen mennesker i vores samfund er tilovers. Alle skal med i fællesskabet - det er og har altid været Socialdemokratiets fornemmeste kamp.

Rigtig god 1 maj

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. maj-tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/katrine-evelyn-jensens-1-maj-tale-2022>